esge

Seminario Conciliar Barcelona

ENERO 1963 (Con lic. ecl.) Nº 26
(Número extraordinario)

EL PAPA EN EL CONCILI

Acaba de sortir un llibre, d'un tal Fogliasso, que es - titula "Il Concilio Ecumenico Vaticano II nella vita del Santo Padre Giovanni XXIII". Es tracta d'un recull de passatges trets dels discursos del Papa, en els quals es va veient el seu pensament respecte al Concili.

El lector habitual d'Ecclesia ja s'havia pogut adonar que el Papa portava el - Concili en el cor. No hi havia discurs en què no hi hagués, almenys, una insinuació. Seria interessant estudiar l'evolució que hi ha hagut en el mateix Papa durant els anys de la preparació. - Veure com ha anat desenvolupant la idea germinal a mida que els fets li anaven donant nous elements de judici.

Hi ha persones que creuen que per a governar n'hi ha prou amb l'aplicació dels -- grans principis. El Papa Joan XXIII creu, a més, en una altra font de veritat: els - - fets. Conèixer la realitat,- saber el que passa en el món i saber el que pensen els altres, és també una dada certa, una veritat. Una veritat de tipus empíric, sociològic però no menys útil per al governant que aquells grans -- principis de tipus especulatiu.

Aquest realisme comportarà moltes vegades un canvi - de postura i això, a alguns, podrà donar impressió de poca serietat. Però a la llarga, tots acaben admirant la persona que és dòcil a la veritat, i tots reconeixen, a la fi, que es necessita més personalitat per a adaptar-se als fets, que per a mantenir unes posicions, passi el que passi.

Quan el 25 de gener llençava per primera vegada la - idea del Concili, va semblar donar a entendre que el fi - primari era la unió dels - - cristians. No fou fins després que el Papa va començar a dir que el Concili seria - orientat, primer de tot, de cara a la renovació interna de l'Església. La unió podria venir com una conseqüència.

Un dia, el Papa va anunciar que el Concili començaria el 8 de desembre de 1962 per coincidir amb la data del Vaticà I. Més endavant - va dir que seria millor començar-lo l'onze d'Octubre:- coincidiria amb el d'Efès.

Un cop començat el Concili, el Papa ha seguit més intensament que ningú tots els aconteixements. Qui estava - atent a les seves paraules, a les audiències dels dimecres i als discursos oficials, podia veure en el cor del Papa, com en una "pantalla", tot el desenvolupament del Concili. El Sant Pare, seguia fidel - al seu realisme.

Tothom recordarà que, en la "Veterum Sapientia", el Sant Pare, amb tot el pes de la seva autoritat, imposava el llatí. Als vuit mesos d'aquell document, els Pares -- Conciliars manifestaven amb llibertat el seu parer sobre aquells punts: la llengua en la litúrgia. El 4 de Novembre, en plena discussió de - l'esquema, el Sant Pare fa - l'homilia en la missa d'aniversari de la seva Coronació. Comença en llatí, dirigint-se als Pares Conciliars. Però, s'estava fent-se ressò del que -- s'estava parlant aquells dies, diu: "Latine igitur Antistites cuncti catholici orbis salutamus, ac deinde italico sermone fusius utemur, propterea quod a plerisque hic - adstantibus intellectu est facilior, a populo scilicet, qui, magna frequentia huc una confluxit ad honorandum Pontificatus diem natalem sui - Pastoris atque Parentis". En la mateixa homilia, més endavant, fa una altra al.lusió, no menys interessant: parla del ritu ambrosià i de com la diferència de ritu no és en detriment de la unitat amb Roma. En aquest context, cita aquelles paraules, valentes i devotes, de Sant Ambrós: "In omnibus cupio sequi Ecclesiam Romanam: sed tamen et nos homines sensum habemus: ideo quod alibi servatur, et nos rectius custodimus". La votació conciliar - sobre aquest punt no es faria fins al cap d'un mes. El Papa però, insinuava que ja havia pres posició a favor - de la descentralització de la litúrgia romana.

El paper del Papa en un - Concili, és molt difícil. Per una banda, té l'autoritat suprema. El Sant Pare convoca el Concili, tria les qüestions a discutir i, sobretot, dóna l'aprovació al que ha - estat votat pels Pares. Però per altra part, ha de deixar fer. Els Bisbes actuen com a legisladors i no com a Església discent. Altrament no seria un Concili. Equilibri difícil i pel qual es requereixen qualitats excepcionals.

No hi ha dubte que el Papa Joan ha estat un home providencial. Ha tingut aquella difícil qualitat de saber governar en equip sense que, - per això, en sofrís perjudici la seva autoritat suprema.

Discret en el seu silenci. Discret i eficaç en les seves intervencions. Recordo - aquell dia de tensió quan, després d'aquella votació comprometedora, no es veia per enlloc el que s'havia de fer amb l'esquema "De Fontibus - Revelationis". Els Bisbes, - van entrar a Concili molt -- preocupats. En sortir regnava una gran alegria. El Papa havia intervingut. S'havia - desfet el nus. Aquell dia ens va semblar sentir la remor - de la volada de l'Esperit.

El Papa Joan és un gran - Papa. Gran, pel que ha fet.- Gran, pel que ha deixat fer.

Albert Taulé, pvre.

UN ACTO DE PRESENCIA

Un Concilio se puede preparar, pero dificilmente se puede prevenir su sentido. Como en todo fenómeno en que entra el factor humano, los pronósticos son arriesgados. Por esto esta primera etapa habrá producido no pocas sorpresas.

Quizás la tarea fundamental de estos dos meses de trabajo -de "noviciado conciliar", como dijo el Papa- haya consistido en buscar el planteamiento general del Concilio, las ideas-fuerza que orienten y unifiquen todo el trabajo futuro.

La etapa intermedia -hasta el 8 del próximo septiembre- facilitará la reflexión y la maduración de las premisas establecidas en este primer período. Será necesario reducir algunas materias, modificar o introducir otras. Pero parece cierto que todo este trabajo se hará en torno a un centro de interés: la Iglesia en sí, y en su relación con el mundo. Merecen ser releídos los discursos del Papa del 11 de septiembre y del 11 de octubre pasados. Muchos, al oirlos, no presentíamos la trascendencia que tendrían para el Concilio.

El episcopado y la promoción del apostolado seglar parecen ser los dos grandes temas a tratar en la síntesis doctrinal "De Ecclesia". El primero, como necesaria complementación a la doctrina del Vaticano I; el segundo como apertura de perspectivas en el campo de la influencia del cristianismo en el mundo.

En su proyección exterior la Iglesia busca una necesaria "puesta al día", con un reflexivo planteamiento de los problemas de hoy. En este sentido el Concilio se ha situado en una línea claramente pastoral.

La Iglesia en el mundo. Un Concilio, sobre todo, de presencia. La Iglesia ofreciendo su mensaje de salud a todos en un triple diálogo: con sus fieles, con los hermanos separados, con el mundo.

Abrir las riquezas de los Sacramentos y de la Palabra a los fieles, pensar -para lograrlo- en las adaptaciones necesarias según las necesidades y la mentalidad de hoy: el renovamiento litúrgico, el trabajo-base de esta primera etapa.

El diálogo con los hermanos separados ha sido la gran iniciativa crecida junto al Concilio. El Concilio no es ciertamente un concilio unionista; no es su objetivo la unión de los cristianos, pero su atmósfera está impregnada de esta idea. Y la problemática ecuménica lo ha influenciado profundamente...

La Iglesia tiende también a dar respuesta a las inquietudes del mundo, a hacerse solidaria de sus angustias y sus esperanzas. En este campo los problemas son muchos. En un deseo de síntesis, los podrámos resumir en estos puntos:

a) el respeto a la vida y a los derechos del hombre. - Todos los problemas planteados por el incremento demográfico, tanto en el campo moral como en el pastoral: promoción y evangelización de estos grupos en contínuo incremento.

b) Los problemas de la justicia social: función social de la propiedad privada. El problema del hambre. La Iglesia no tiene en su mano los medios para las soluciones materiales urgentes, pero tiene ciertamente, - una palabra que decir "en nombre de Jesús" (Act. 3, 6)

c) El problema de las relaciones internacionales y la paz. Aunque sin misión política alguna, la Iglesia es depositaria de un mensaje de paz que debe recordar - constantemente a los hombres de estos tiempos, amenazados por una técnica al servicio de la destrucción.

c) Se le plantea también hoy a la Iglesia el problema - de la evangelización de los pobres. Ya varios Padres conciliares han hablado de la dignidad de los pobres, - de la especial presencia de Cristo en su Iglesia y en los pobres. La preocupación por la evangelización de los pobres, podrá ser otro tema que polarice la reforma de muchos aspectos de la vida de la Iglesia hoy. La Iglesia no excluye nada ni nadie. Sabe que, como Cristo, es para todos. Pero también es consciente de que Jesucristo tenía sus preferencias...

Un acto de presencia de la Iglesia enel mundo. Una reflexión serena sobre las realidades del mundo - de hoy y sobre las que se anuncian como dominantes en el mundo de mañana. Los Concilios se han hecho - siempre cara al futuro. La Iglesia se hace presente al mundo de hoy para decir la Palabra que sólo Ella puede decir. Como Madre y Maestra procura que su palabra sea clara y amorosa. Una larga tarea les espera todavía al Concilio. Un trabajo demasiado importante para hacerlo con prisas. Los guía una mano serena, - que sabe bien el tiempo que requiere cada cosa. Cuentan en Roma que, cuando unos cardenales le hablaron de la magnitud del trabajo del Concilio, Juan XIII dijo: Hay tiempo. No temáis; que ahora las tropas piamontesas no están a las puertas de Roma...

Jorge Piquer

RECORD D'UN ALTRE CONCILI VATICA

Des del 25 de gener de - 1959 -data de l'anunci papal del Concili- fins al moment present, la col.lecció bibliogràfica sobre aquest tema -- s'ha fet veritablement important i quasi diria incontrolable, encara que alguns temes, com l'unionístic, se -- n'emportin sens dubte la palma. Però en els primers moments el tema que va dominar els comentaris, dintre encara d'aquella atmòsfera de joia i estupor , era el preguntar-se quin nom portaria el nou Concili. La qüestió, és evident, no era pas simplement de precisió, o si es vol de puritanisme jurídic ja que el Vaticà I es considerava - suspès no pas clos. Del nom es podria deduir l'orientació, i per això quan Joan XXIII, temps després donava al Concili en preparació el nom de Vaticà II, més d'un -

va respirar i va considerar-clos el Vaticà I no tan sols en el plà jurídic, sinó també moltes vegades en el plà doctrinal, incloent en els fets històrics, i per tant passats aquell Concili.

El Vaticà I per nosaltres és certament un fet històric, però que en els moments presents, m'atreviria a dir, ha perdut la seva historicitat -en quant vol dir passat- per fer-se realitat present.

Els germans de la nostra cultura intel.lectual de 1962 es trovaven certament en aquelles corrents ideològiques que envoltaven els Pares del Primer Vaticà. La primera labor de desbrossament van ser ells els qui la van fer, deixant per un segon moment la labor de captació de tot allò de bó que aquest portava. Segon moment que és el nostre Vaticà II. Això crec que val per les línies generals i també per alguns camps concrets com en la qüestió debatuda de les fonts de la Revelació, de la teología episcopal, etc...

Més concretament encara ho podem veure comparant la labor que es proposava fer al Vaticà I i la labor feta quan el 20 d'octubre de 1870 Pius IXè, després de dos mesos de suspensió temporal, declarava aquesta com a definitiva, considerats els crítics moments ocasionats per la pèrdua dels Estats Pontificis i l'orientació dels governs del Regne d'Itàlia.

Els esquemes preparats per les Comissions pre-conciliars del Vaticà I estaven dividits en cuatre grups: de Fide, de Disciplina, de Regularibus, de Ritibus orientalibus et missionibus.

L'esquema "de Fide" tenia tres seccions: de Fide, constituida per tres punts, o sigui, "professio doctrinae catholicae; declaratio doctrinae catholicae contra principia semirationalismi; declaratio doctrinae catholicae circa specialia dogmata". Seguia la secció "de Ecclesia Christi" dividida també en tres parts: "de Ecclesia Christi in se spectata; de visibili Ecclesiae capite; de Ecclesia spectata in suis ad societatem civilem relationibus". L'última secció d'aquest esquema estava dedicada al Matrimoni cristià.

L'esquema "de Disciplina" constava de 28 seccions. Entre les més importants: de episcopis, synodis provincialibus et dioceeanis et de vicariis generalibus; de parochis, ubi de modo conferendi parachiales ecclesias, de parochorum officiis eorumque remotione; de seminariis; de predicatione; de parvo catechismo; de administratione sacramentorum; de emendandis populi moribus... de operariis aliisque famulatum praestantibus.

18 esquemes constituien el "de Regularibus" i 2 el "de ritibus orientalibus et missionibus", ja que molts d'aquests temes -es deia en la llista oficial- estaven inclosos en les qüestions de disciplina.

Aquesta era doncs la tasca certament magnífica que s'havia proposat el Concili. La seva realitat, però, va ser molt més petita almenys-materialment. Del primer esquema únicament les dues primeres sèries van ser tractades i definides per la Constitució, aprovada el 24 d'abril de 1870, DEI FILIUS, reunint-les en quatre capítols dedicats a Déu, la Revelació la Fé i finalment a les relacions entre Fé i Raó. En el camp de la Revelació es senyalaven com a fonts "libris scriptis et sine scripto traditionibus", es recordava que el valor de la Sagrada Escriptura era fonamentat en que "Spiritu Sancto inspirante Deum habent auctorem" i en quant a l'interpretació, després de fer propis els decrets tridentins es deia "is pro vero sensu Sacrae Scripturae habendus sit quem tenuit ac tenet Sancta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu et interpretatione Scripturarum Sanctarum, atque ideo nemini licere contra unanimem consensu, Patrum ipsam Sacram Scripturam interpretari". Sobre aquest punt de l'Escriptura és interessant l'anotació que Leo Dehon, taquígraf del Concili i després fundador dels Sacerdots del Sagrat Cor, escrivia en el seu diari del Concili: "Ce qui concerne l'Écriture Sainte y est traité bien sommariament, une constitution pontificale pourra le compléter".

De la segona sèrie dogmàtica únicament va ser tractat -a petició de la majoria saltant els altres punts el que fa relació a "de visibili Ecclesiae capite" i definit per la Constitució, aprovada el 18 de juliol de 1870 per 535 placet, 2 non placet i 53 Pares que s'havien absentat per no haver de votar "non placet, coram Patre" -l'altra havia estat aprovada per unanimitat-, PASTOR AETERNUS, que constava d'unproemi i quatre capítols: "de institutione Primatus, de perpetutitate in Romanis Pontificibus, de vi et ratione, de infallibili magisterio". El citat Dehon ens diu la seva impressió en una frase lapidària: "c'est une grande lacune. La troisième partie, concernant les droits de l'Eglise et ses rapports avec l'Etat a des applications pratiques quotidiennes".

L'esquema de disciplina va quedar sense tocar, perquè l'únic punt tocat, el "de parvo catechismo", encara que va cristal.litzar en un decret, aquest, però, no va arribar a ser publicat. La mateixa sort va tocar als altres dos esquemes.

Una comparació minuciosa amb els esquemes de l'actual Concili ens donarien certament una visió molt exacta i concreta de l'influència del passat, però encara que les ganes de fer-la no falten, manca l'espai. Per això la deixo a la reflexió de cadascú.

"Ce que le Concile n'a pas pu faire, le Saint Siège pourra le faire peu à peu, soit par des Lettres pontificales, soit par des décrets des Congrégations. En recueillent ces décisions pontificales, on pourra quelques années après le Concile, écrire un recueil intitulé: Le Concile sans le Concile". Amb aquestes paraules clou el seu diari en Leo Dehon, per concloure aquestes reflexions sobre el Vaticà I voldria fer-hi un breu commentari, que crec referm l'opinió de la presència operant del Ier Vaticà, no tan sols per un influx orgànico-virtual sinò real. Las Encícliques Papals sobre els temes preparats pel Concili certament les hem tingut, i en abundor. Els decrets també hi han sigut; sobre tot tenim el Codex Iuris Canonici, que deu gran part del seu material als esquemes preparatoris del Vaticà I. Però unes i altres, si bé tenien tot el seu valor i catolicitat per venir d'aquella Seu, la "communió" de la qual ha estat sempre la pedra de reconeixement de catolicisme, no obstant i això, quasi podriem dir, siguin's permesa la paraula, mancaven, especialment per les mentalitats democràtiques modernes, de consulta amb l'episcopat. Joan XXIII, doncs, convocant el Vaticà II i donant als Pares Conciliars la més ampla llibertat d'expressió ha volgut que totes aquestes decisions papals en ser recollides per les futures generacions puguin portar per títol: "le Concile avec le Concile", "el Concili Vaticà I amb el Concili Vaticà II".

Joan Bada, pvre.

EL CONCILI I LES ESGLESIES NO UNIDES A ROMA

El títol de l'article no respon a un pur irenisme. No es pot dir "esglésiesortodoxes", perquè hiha esglésies orientals que es separaren de la Ortodòxia sigui amb motiu del Concili d'Efès, sigui del de Calcedònia. Es podria dir "separades" com se les anomena comunament avui. Ara bé, esglésies separades de Roma ho són també les protestants i hi ha en canvi un abim profund entre esglésies protestants i orientals. Les esglésies orientals no són branques separades del tronc de l'església Romana com ho sónles protestants. Les esglésies orientals no han estat pas fundades per l'església de Roma; són esglésies germanes, que han viscut un mileni sencer en comunió amb la nostra, i circumstàncies polítiques, psicològiques, molt humanes i no tant d'ordre dogmàtic van portar al trencament d'aquella multisecular comunió amb l'església de Pere i Pau.

Molts es pregunten si pesarà gaire el nostre Concili a l'Orient. Per cert, no pas immediatament.- Les idees a l'Orient hi penetren amb una lentitud tal, que per als qui estem envoltats d'idees supersòniques se'ns fa molest i poc atractiu. Totes les promeses de respectar les tradicions orientals, totes les discussions -hagudes i per haver- entre teòlegs, tota la nostra majestuosa vitalitat intel.lectual, missionera, numèrica, no faran oscil.lar pas gaire les posicions ja preses per l'Orient en vistes a una esperada i mútua aproximació de la nostra Església i de les Orientals. Els concilis de Lió i de Florència ens ho demostren.

Però hi ha una cosa que a la llarga pot tenir repercussions profundes a l'Orient: aclarir conceptes. El Sant Pare en el discurs inaugural del Concili distingia entre el dipòsit de la Fe o veritats revelades i el mode com aquestes són enunciades. Aquí està, crec jo, un dels punts més fonamentals, a part de la caritat respectuosa del seu missatge i de l'afecte degut entre germans, capaç de crear un ambient propici per a restaurar la comunió trencada. Si el Concili,com és el desig del Sant Pare -ministre de l'Esperit que aleteja sobre l'Església- aconsegueix rejovenir l'Església, expressant d'una part amb conceptes acomodats a l'home el seu Misteri i aclarint ensems el concepte d'Església mitjançant la connexió dels dogmes entre sí, primat i col.legi apostòlic, relacions entre el Papa i els Bisbes, haurà preparat el camí a una futura intel.ligència amb els cristians no units a Roma.

L'altre dia, enmig d'una conversa amb el representant del Patriarca Alexis de Moscú, va aflorar una pregunta que teníem tots als llavis: "els dificulta molt la definició del Primat de Roma?" La resposta fou semblant a la del Patriarca Atenàgores de Constantinopla i a la de molts teòlegs ortodoxes: "no hi hauria cap inconvenient a aceptar una certa infal.libilitat i primacia al Bisbe de Roma, com a successor de Pere i Pau. Roma és la Primera-Església llaç d'unió de l'Església una i visible. La nostra veneració és gran a aquesta església de Roma. Però és per a nosaltres incomprensible i inaceptable la definició del Vaticà Ier." (La cita és ad sensum). El dogma definit en el primer Concili Vaticà existia ja en el primer mileni. Totes les esglésies en tenien conciència més o menys explícita de la posició privilegiada de l'església de Roma. El testimoni de St. Ireneu i altres innombrables no són més que concrecions d'una idea pacíficament posseïda sobre Roma com a Protoesglésia, fulcre d'unió, darrera Seu d'apel.lació en les qüestions de dret o de Fe. Però no és d'estranyar que després de tants segles de discussions bizantines, no posseint ja ni la nostra mentalitat evolucionada en una certa direcció: la nostra terminologia -forca jurídica en la definició del Vaticà Ier. - els sigui molt difícil, per no dir impossible, als orientals arribar a distingir el que és dogmàtic del que és purament d'ordre administratiu - en l'exercici del Primat.

I arribem de nou a la idea que m'ha mogut a enfocar l'article, més que envers altres punts, tots ells interessantíssims des del punt de vista ecumènic, com la renovació litúrgica, l'adaptació de l'Església a totes les races, etc., vers el concepte d'Església.- Certament tots els esforços encaminats a posar en la perspectiva justa les relacions entre Primat i Col.legi apostòlic dels bisbes de tot el món, a explicitar en els poders episcopals el que, per mil circumstàncies hagi pogut quedar en segon terme, tot això servirà de base a un nou plantejament de la qüestió oriental.Quan entre dos interlocutors no hi ha coincidència de conceptes, és més útil, parlant de dogmes de fe, aclarirlos uns amb altres, que, amb moltes paraules: cada dogma de fe té un contingut immutable, el qual tractem d'expressar a base dels nostres conceptes; confrontant el dogma del Primat de Pere amb el de la col.legialitat dels bisbes i dels seus drets, els dos continguts faç a faç s'il.liminaran mútuament i delimitaran llur camp d'acció.

Però no tot ens ho farà el Concili. Després del Concili quedarà encara molt per fer: resar, estimar els nostres germans orientals, conèixer-los anant a pouar en els pares comuns a nosaltres i a ells -si es coneixés millor la tradició oriental, molts teòlegs serien més prudents en donar les seves conclusions-, - aprendre en fi a pensar catòlicament, no condemnant a priori el mode de concebre i de sentir eclesiàsticament dels nostres veïns perquè no està d'acord amb la nostra mentalitat. Quants anacronismes s'haguéren pogut evitar si, en examinar els llibres teològics i litúrgics dels orientals que s'han reunit a Roma, en - comptes d'imposar-los les fórmules sacramentals llatines per por que les seves no bastessin a expressar- el signe eficaç dels sacraments, s'haguessin conegut millor les fonts litúrgiques i patrístiques on havien anat a pouar de segles les seves fórmules.!

Preguem al Pare per mitjà del Fill en la unitat de l'Esperit Sant,perquè es realitzi també entre tots els cristians la unitat inefable que regna en la Trinitat en la comunió de l'Esperit: "que tots siguin u; - com Vós, Pare, sou en mi i jo en Vós, que ells també siguin u en nosaltres, I QUE EL MÓN CREGUI que Vós m'heu enviat."

Josep Rius

LA LITURGIA AL CONCILI

Algú ha dit que l'aprovació pel Concili de l'esquema "de Sacra Liturgia" representa el punt més alt de la corba ascendent del moviment litúrgic. Cinquanta anys d'esforços, d'assaigs, de contrarietats, s'han

vist coronats amb una, diem-ne, consagració solemne per l'òrgan suprem de l'Església. El Concili ha arribat quan el moviment litúrgic, abandonats els camins de la restauració, s'orientava cap a la renovació de la vida cristiana en un clima de revisió audaç i serena alhora. El Concili ha estat un pas en la mateixa línia. No ha vingut a trencar res, a interrompre res, sinó a esperonar d'un cop per sempre la correspondència a l'alenada de l'Esperit que, en expressió de Pius XII, ha mogut i mou en l'Església la renovació litúrgica.

Per tal d'adonar-nos que no hem exagerat, només cal que ens fixem en el "to" del text aprovat pel Concili. Tothom sap que, encara que no pas d'una manera definitiva -manca l'aprovació solemne en sessió pública i la ratificació del Papa- els Pares del Concili han aprovat les línies generals de tot l'esquema i, en particular, el proemi i el primer capítol enriquits amb les esmenes.

Alguns s'han preguntat per què l'esquema de la Litúrgia ha estat el primer en les discussions del Concili. Sembla que la raó més forta s'ha de trobar en l'"estil" de l'esquema, que l'ha fet el més apte per donar a les tasques conciliars el to pastoral i ecumènic volgut per Joan XXIII. Cal dir-ho en elogi dels membres de la Comissió preparatòria que l'han elaborat: el text de la Constitució de la Litúrgia s'inspira constantment en la Sagrada Escriptura, porta l'empremta de la preocupació pastoral, defuig la condemnació d'errors i desviacions, i amb la propulsió d'una reforma interna de la vida litúrgica de l'Església catòlica marxa per l'únic camí que duu a l'acostament amb el germans separats. Molts bisbes han manifestat sorpresa i alegria davant d'aquest estil "nou i desacostumat" en documents d'aquesta classe. I no hem d'amagar que moltes de les esmenes presentades en els debats han volgut ser una confirmació, i de vegades una superació, del to general de tot l'esquema.

El Capítol primer no vol ser una constitució dogmàtica ni tan sols un tractat teològic: és un recull dels principis generals per promoure i reformar la litúrgia. És interessant remarcar que el Concili afirma la necessitat de la reforma litúrgica en funció de la pastoral. La litúrgia necessita ser reformada per tal de ser més viscuda pel poble de Déu: no hi ha cap vel.leïtat innovadora ni cap arqueologisme enyoradís. L'única llei és el "bonum animarum". El comunicat oficial de premsa de la IX Congregació general(29-X-62) deia que els Pares estaven unànimement d'acord a afirmar que a través de la litúrgia l'Església continua, en el temps, l'obra de la redempció anunciada per Déu en l'Antic Testament i realitzada per Crist en el Nou; que la litúrgia comporta elements d'institució divina, que no poden ser canviats, i elements establerts pels homes, que, per tant, poden variar a mesura que es tracti de fer més comprensibles i accessibles als fidels els misteris de la gràcia comunicada a través dels ritus litúrgics; i que aquests elements humans poden variar a través de les edats o segons la diversitat de la cultura. També afirmava que els Pares conciliars acceptaven la necessitat d'impulsar i augmentar la participació activa dels fidels en l'acció litúrgica.

Els números 9 i 10 del capítol aprovat arriben a afirmar que si bé "la litúrgia no esgota tota l'activitat de l'Església, és no obstant el cim vers on tendeix tota la seva acció i a l'ensems la font d'on deriva tota la seva força". Sabem que l'aprovació d'aquestes frases en llur redacció definitiva no es veié lliure d'una oposició relativament forta. Alguns Pares volien que quedés ben clar que en subratllar la importància de l'acció litúrgica no es disminuïa la primacia de la caritat. Per això la mentalitat del principi aprovat s'ha de comprendre en el sentit de no minimitzar cap de les activitats indispensables de vida espiritual i apostòlica, sinó en el sentit que la litúrgia compenetra totes aquestes activitats i les dirigeix a la finalitat de culte de Déu i santificació dels homes. És un principi que pot tenir conseqüències importantíssimes de cara a la unificació de la vida cristiana en els membres de l'Església que se'l prenguin seriosament.

Un altre punt important és tot allò que s'afirma en el número 19, referent a la formació dels seminaristes. El Concili vol que la litúrgia d'ara endavant entri com a matèria principal en els programes de l'ensenyament eclesiàstic. La litúrgia, entesa no només com el coneixement de les rúbriques o de la història dels ritus, sinó com l'estudi del culte integral de l'Església "tant des del punt de vista teològic i històric, com espiritual, pastoral i jurídic". El Concili recomana als "professors de les altres materies teològiques, en especial de dogmàtica, de teologia espiritual i pastoral, que posin de relleu, segons les exigències pròpies de cada matèria, el misteri de Crist i la història de la salvació, de manera que espontàniament se'n derivin les relacions de cada disciplina amb la litúrgia, en benefici de la unitat de la formació sacerdotal". Es evident que si en algun lloc ha de trobar el clergue el polaritzador de tots els seus coneixements teològics ha de ser en la "vida litúrgica", a través de la qual haura de retre culte a Déu i santificar els homes. Manera de veure les coses que, d'altra banda, està arrelada en la millor tradició de formació sacerdotal.

Fóra interessant parlar del principi enunciat en el número 21, que regula totes les reformes litúrgiques futures. Ens allargaríem massa. Amb això que hem dit n'hi ha prou per veure com aquesta Constitució sobre la litúrgia del Concili Vaticà II serà la Carta Magna de tota l'activitat reformadora i propulsora de la vida litúrgica en l'Església. D'ara endavant, el moviment litúrgic no serà tingut com una mania d'uns quants eixelebrats, sinó com una tasca d'Església, en la qual tots, Pastors i fidels, hi estem compresos.

Joan Llopis

EN TORNO A LA GRAN SEMANA

De la semana conciliar dedicada al esquema sobre la Revelación -aquellos días tensos que constituyeron la que se llamó "La gran semana" del Concilio- podría hablarse desde distintos puntos de vista, sobre diversos aspectos. Por ejemplo -sin entrar en lo esencial del tema tratado y que ahora no puede resumirse- en el espacio de esta simple nota- estos tres aspectos.

El primero, la libertad. No fue algo exclusivo de esta semana, pero sí es verdad que en ella alcanzó

su más fiel manifestación. Las palabras de Juan XXIII sobre "la santa libertad de los hijos de Dios" son ahora muy citadas. Pero entre los escritos anteconciliares se encontraba poco la palabra libertad. Y los mismos comentarios ahora tan abundantes, tan explicativos, ¿no parecen traslucir una cierta sorpresa? El Concilio nos ha devuelto la conciencia de que la libertad puede ser santa. Podrían recordarse aquellas palabras de San Ambrosio hablando del obispo:"Nada hay en el sacerdote tan peligroso delante de Dios, tan torpe delante de los hombres, como no proclamar sinceramente lo que piensa".

El segundo podría enunciarse diciendo que la doctrina es para todos. Se ha hablado de una controversia entre concilio doctrinal y concilio pastoral. Hoy todos están de acuerdo -al menos en teoría- que una no puede excluir la otra. Pero la orientación de la mayoría de los Padres más que pedir pastoral sin doctrina -sería algo absurdo-, querían una doctrina expuesta -no para los especialistas sino para inspirar la vida de la Iglesia en todos sus miembros, para orientar el diálogo con los otros cristianos. No tanto poner barreras o señalar peligros -eso parece más bien obra del magisterio ordinario, cuando sea necesario- sino sobretodo exponer los principios doctrinales que deben vivificar la existencia cristiana en su progresivo avance por el camino de la historia, por el camino que -según el Papa- debe recorrerse "sin temor". Las controversias teológicas -es una afirmación constante de la tradición- no son materia conciliar. Los Padres -más que teólogos son testimonios de la fe. Sobre todo no son consagradores de las opiniones de ningún grupo de teólogos, sea cual sea su tendencia. Y esta orientación de la mayoría de los Padres del Vaticano II, -coincide sin duda con la señalada con particular claridad y firmeza por el discurso inaugural de Juan XXIII y repetida en las normas que deben inspirar la etapa de reelaboración durante estos nueve meses intermedios.

El tercero sería la afirmación de la íntima unidad entre Iglesia, Tradición y Escritura. Y no como tres conceptos abstractos, intemporales, sino como tres realidades vivas en la historia. Las tres profundamente vinculadas entre sí, interdependientes. De modo que no pueda imaginarse -no ya teóricamente sino sobre todo existencialmente -una desvinculación de alguna de ellas. La Escritura no tiene su verdadero sentido y alcance sino en la Iglesia y a través del modo como ha sido y es vivida por la Tradición. La Tradición no es algo separado de la Escritura, una serie de verdades reveladas que no están en la Escritura, sino el núcleo de la vida de la Iglesia -fe, culto, vida, etc.- a través de los siglos de historia cristiana. La Iglesia -especialmente su Magisterio- no está fuera o por encima de Escritura y Tradición, sino que vive de ellas, está ligada esencialmente a ellas, fecundando -su riqueza en la vida de sus hijos y traduciendo siempre la fe permanentemente igual al lenguaje y mentalidad de cada época y de cada civilización.

Joaquín Gomis

EL QUE MES M'HA IMPRESSIONAT DEL CONCILI

Nou impressions particulars i subjectives sobre el Concili de nou estudiants de l'Universitat Gregoriana de Roma. En recollir-les no s'intentava poder arribar a conclusions ni demostrar res. Importava només la seva veu, el seu testimoni com a símbol i presència en aquest número d'Euge de la catolicitat i ecumenicitat que con mai tant explicitament s'ha manifestat i imposat des del principi en el Concili.

MICHEL ROSE. Lyon (França)

Joan XXIII, ha dit, parlant del Concili, que havia de ser un nou Pentecostès. De fet, és la força de l'Esperit Sant el que més m'ha impressionat en aquests dies.

Força de l'Esperit de Déu que ha tingut cura de la seva Església durant vint segles, i que l'ha fet present al món, malgrat les imperfeccions humanes.

Força de l'Esperit de Déu que ha reunir de tots els punts de la terra els Bisbes, successors dels Apòstols. Quin prodigi quan un pensa en la diversitat de llur origen, de llur formació, de llur situació pastoral! "Congregavit nos in unum Christi amor".

Força de l'Esperit de Déu en la seva Església, que vol transformar i fer-la en tot punt semblant a l'Evangeli, a fi que sigui un signe davant els homes d'avui dia, i especialment davant els més pobres i els més llunyants de l'Església. Joan XXIII viu aquesta exigència de conversió; pel seu exemple i per les seves paraules ens compromet a entrar per aquest camí, quan repeteix les paraules de Sant Pau: "el crist va estimar l'Església i es lliurà a si mateix per ella, a fi de santificar-la... i presentar-se a si mateix l'Església gloriosa, sense màcula ni arruga o res de semblant, sinó santa i immaculada". (Ef.5,25).

En aquesta tasca del nostre renovellament interior és necessari creure en la força transformadora de l'Esperit Sant: "El poder del que actua eficaçment en nosaltres per fer infinitament més de tot el que demanem o pensem" (Ef.3,20).

P.TAZA. (rito armeni). El Caire (Egipte).

Seguint les jornades del Concili Vaticà II m'ha impressionat la veritable unitat de l'Església Catòlica, congregada a l'entorn del successor de Pere, i la seva santedat caracteritzada per la veritat en Crist. Dic "veritat", perquè aquesta és la principal i en certa manera l'única preocupació dels Pares Conciliars, que s'han de fer conèixer els uns als altres les realitats i problemes de llurs propis països.- Aquí està la santedat de l'Església, i la diferència entre l'assamblea dels nostres Prelats i l'assamblea d'un parlament o qualsevol altre reunió política. En aquesta última no hi ha veritat, no hi ha confiança; el més viu, el més fort socialment és el que s'imposa.

JOSE WOLF. Sao Paolo(Brasil)

S'ha despertat un nou clima en tota l'Església:un clima conciliar. Procedents de

totes les nacions, els Pastors dels homes s'han reunit en una assamblea d'oració i treball. Moltes dificultats i barreres han caigut.

L'acció de l'Esperit Sant s'ha manifestat amb plenitud en l'Església en estat de Concili. Els Pares Conciliars s'ha fet ressò de tot el pensar del poble cristià i també del no cristià. S'inicia una nova manera de pensar i actuar de l'Església en el mon d'avui.

M'han impressionat d'una manera especial les paraules de Joan XXIII tan pastorals i conciliadores per tots; catòlics, i també la seva diplomàcia en ocasió de l'esquema de les Fonts de la Revelació.

P.CYRIL, o.i.c. Kerala(India)

Mai tant com en aquest Concili no s'ha manifestat sobre la terra amb el seu esplendor sobrenatural i natural l'element diví i humà de l'Església de Crist. Magnífica unitat dintre l'admirable varietat. Amb veritable llibertat d'expressió han parlat en el Concili els Pares Conciliars, com a jutges de la fe i pastors de les ànimes. Més que mai s'ha realitzat el viu desig de l'Església d'aplegar a totes les races humanes. L'home actual ha pogut constatar la vitalitat i esplendor juvenil de l'Església de Crist. El Concili ha ensenyat com els homes han d'estar units en la pau i seguretat malgrat la gran varietat que existeix. Això sol justificaria el Concili Vaticà II, encara que no fos sin pronunciades definicions concretes.

JOHN KELLY. New York (EEUU)

El Vaticà II s'ha convertit en jutge de les noves corrents en l'Església, i l'actitud d'aprobació de la major part dels Bisbes és fruit de la qualitat dels estudis teològics, bíblics i litúrgics d'aquesta primera part del segle vint. Els Bisbes en el Concili han demostrat a la vegada el seu esperit tradicional, buscant a Crist on es trova Crist: en el naixement de l'Església (Escriptura) i en la seva vida (Litúrfia), i el seu esperit pastoral, en el seu esforç d'introduir a Crist en les realitats d'avui dia.

VIKTOR ECKEL. Múnster (Alemania)

Ac.15,6ss,2ss. Aquest fet dels Apòstols l'hem vist també nosaltres repetir-se en aquestes setmanes del Concili Vaticà II.

De tot el món han arribat els Pares Conciliars. Parlant de les seves riques experièncics en la Missió, en la Persecució i en el Pasturatge de les ànimes, col.laboren tots a la constitució de l'únic Cos de Crist. I tots gosen parlar i exposar les seves opinions sense por de ser tinguts per sospitosos. Ells perteneixent veritablement a la gran familia de l'Església santa, catòlica i apostòlica; ells estan reunits a l'entorn de l'únic Pare de la cristianitat, signe d'unitat.

C/.CHENYANGE. Leopolville (Congo)

Em demanes: quès és el que més m'ha impressionat en aquesta primera sessió del Concili Vaticà II. Si no ho entenc malament, no em demanes pas donar totes les meves impressions sobre aquesta solemne celebració, sino que més aviat desitges conèixer quina ha sigut l'impressió dominant.

Es massa aviat per respondre't a la qüestió, ja que el Concili no està sino en la fase inicial. Jo et diria, no obstant, que la meva impressió dominant, la que més m'ha impressionat, és aquest espès silenci, aquest impenetrable secret que ha rodejat els treballs del Concili tan en la seva preparació com en la seva execució.

La primera sessió del Concili ha acabat; però què sabem nosaltres del que s'ha dit i s'ha fet en el curs de les discussions, que algunes vegades han estat qualificades de "molt animades"? A fi de comptes, després de la primera sessió nosaltres no estem gaire més enllà que abans. - Ella ens deixa en una gran espera una expectació marcada per un gran interrogant.

JUAN JEANNERET. Valparaiso (Xile)

"Vàrem arrivar, qui més qui menys, pensant en la nostra diòcesi, nació o continent. Marxem pensant en l'Església". Això ens deia un Bisbe en acabar la primera sessió.

Veure la presència dinàmica i transformadora de Jesús en mig dels que es reuneixen en el seu nom (Mt.18,20) no és certament la menys important de les realitats que hem pogut palpar els que hem tingut la sort d'estar a Roma aquests dies. L'Església, com en tot Concili, ha crescut en catolicitat.

Ha sigut forta també l'impressió que hem sentit en veure l'acció de l'Esperit Sant que ha donat al Concili una orientació, quasi diria una personalitat pròpia i del tot inesperada. Influx de l'Esperit Sant, que ha fet superar la polèmica, per arribar a la profunditat i simplicitat de l'Evangeli, obrint així el cor de mare de l'Església als cors dels germans separats, que sofreixen tant com nosaltres al no poder realitzar el desig del nostre Deu i Senyor Jesús: "que tots siguin u" (Jo. 17,21).

DONATO FORLANI. Bergamo (Itàlia)

M'impresionà molt el discurs del Sant Pare en l'apertura del Concili, en el que tan clarament apuntava els objectius: restablir el contacte de l'Església amb el mon modern, operant les necessàries transformacions, mantenint tot el que és essencial; assumir una actitud d'amable comprensió més que de condemna. Em sembla que tots els treballs de Concili s'han desenrotllat dintre aquesta línea, i sobretot els referents a la Litúrgia, on sembla que s'ha tractat de qüestió de l'inserció d'expresions en el culte segons les cultures dels diversos pobles.

Tinc l'impressió, finalment, que la figura del Papa la seva orientació, han estat sempre presents i han influenciat profundament en el Concili, almenys indirectament en el respecte per les prerrogatives de l'Episcopat.

Enric Romeu

EL VIEJO PALACIO ALTEMS CONTESTA

En la mañana del 11 de octubre, las cámaras de la Eurovisión situadas en la plaza de San Pedro, captaron por espacio de hora y media la nutrida y policromada procesión de los Padres Conciliares. El Concilio Vaticano II había empezado.

Las sesiones de estudio han durado casi dos meses. Cada Padre llevaba su mensaje y podía exponerlo con toda libertad. Muchas veces estabámos tentados de soltar un sinfín de preguntas "indiscretas" a algún Obispo que se nos cruzaba por la calle o a quien cedíamos el asiento en el autobús. Pero nos conteníamos. Algún día, más o menos lejano, conoceremos - con detalle las interesantes intervenciones y diálogos de los Padres Conciliares. Será la historia quien nos los cuente.

Pero el "concilio" de los que no han entrado en el Aula Conciliar ha sido también muy interesante. Todos hemos oido un valioso repertorio de comentarios, de deseos, de ilusiones y de esperanzas en torno al verdadero Concilio. Aquí no hay secreto. Sin ningún reparo podemos interrogar a cualquiera de estos "padres conciliares", que, en último término, son los cristianos que piensan y oran por el Concilio.

En estas páginas queremos hacer esto. Pedir una breve -para no cansar al lector- contestación a unas preguntas. Hemos escogido unos cuantos sacerdotes de este viejo Colegio Español que han convivdo con los Padres estos dos meses de Concilio. Son de distintas diócesis y, con intención, estudian especialidades diversas. Las preguntas son un poco generales para facilitar la libertad de expresión. Son estas:

1ª. ¿Cual es, según tu parecer, el objetivo principal del Concilio?

2ª. ¿Qué ha conseguido ya en esta fase el Concilio?

3ª. ¿Qué figura del Concilio te ha impresionado más?

- - -

Juan, es del centro de España. Mayor y maduro. Alemán por temperamento. Mesurado

1. - La unidad y santidad de la Iglesia en su sentido - más pleno (Jn. 17, 21)
   A través de estas notas se podrán acercar los hermanos separados.
   - Oir, más bien, a quienes tienen capacidad científica y facilitar el conocimiento y la unión de los Padres Conciliares.

2. - Renovar algunas doctrinas y criterios algo anticuados.
   - Poner de relieve que el mundo de hoy necesita de una mayor aplicación y atención por parte de la - Iglesia.
   - Valga la comparación: Poner en buena marcha una máquina con elementos valiosísimos, pero que estaba algo oxidada.

3. - El Cardenal Bea y Mons. Morcillo.

Lorenzo tiene un corazón joven y apasionado. Estudia música. Lleva ya años de profesor del seminario.

1. - La unidad de los cristianos mediante una mayor comprensión de la Iglesia Católica.
   - Contemporanizar la vida de la Iglesia militante.

2. - Apertura de visión en los Padres Conciliares.
   - Rompimiento de una tradicional pasividad producida por la conciencia de poseer el único depósito - de la Verdad.

3. - Además del Santo Padre, me ha impresionado la apertura y clarividencia del Card. Bea. También las manifestaciones del Prof. Cullman.

Jaime es muy joven. Su primer destino fue una parroquia de la Costa Brava. Está abierto a todo. Le interesa enormemente el mundo de hoy. Estudia Teología y periodismo. Es un buen chico.

1. - Rejuvenecer, actualizar e incrementar la vida de la Iglesia.

2. - Sembrar inquietudes entre las fuerzas vivas de la Iglesia.

3. - El Card. Lienart, la primera voz que manifestó un desacuerdo en el Concilio.
   - K. Rhaner, una voz que desde fuera habla por boca de otros. La voz más joven de Concilio.
   - Ottaviani: la voz más vieja del Concilio.

Bartolomé es un joven sacerdote mallorquín. Le gustan los problemas morales. Buen discípulo del P. Häring.

1. - "... Pues no envió Dios su Hijo al mundo para condenar al mundo, sino para que el mundo se salve por medio de El". (Jn. 3, 17).

2. - Ofrecer una visión más completa del pensar y sentir de la Iglesia docente y discente.

3. - El Card. Bea, porque me lo imagino tendiendo su mano derecha a "los de izquierda", y su izquierda a "los de derecha", en bien de la Iglesia.

Esteban ha estado muy vinculado en la marcha del Concilio. Sabe muchos secretos porque los ha taquigrafiado. Cursa Sagrada Escritura.

1. - Dentro de las orientaciones dadas por el Papa, creo que va a ser el Concilio de la Iglesia.... la Iglesia sociedad... Madre.... Misterio divino. Con sus grandes problemas y su proyección interna y externa, ocupando un buen puesto -directa e indirectamente- lo que toca a los hermanos separados.

2. - He andado los primeros pasos en diálogo de comprensión y delicadeza con los hermanos separados
   - La exposición, con amplia libertad, en los problemas de la Iglesia y su conocimiento.
   - El encuentro de todos los Obispos, regalo de Dios
   - Experiencia para el futuro y los primeros frutos concretos, que pronto serán realidad.

3. - El Papa con su postura providencial de "padre" y "siervo de los siervos de Dios". De entre los Padres... muchos. El Card. Bea es un hombre extraordinario.

Miguel conoce Roma de hace años. Pero añora el sol andaluz. Simpático y servicial. Está es

tudiando Pastoral.

1. - La adaptación del Mensaje evangélico a nuestro tiempo. Téngase bien presente lo que significa "nuestro tiempo": Cambio de mentalidad, de estructuras en todos los ordenes, acercamiento de los hermanos separados... etc.

2. - Además de los trabajos realizados, crear un clima de sinceridad y de libertad de expresión en el aula conciliar.

3. - Sin duda la de Juan XXIII. Por la orientación que le ha dado, que era la requerida en el momento actual.

Gerardo fue hasta hace muy poco arquitecto. - Lleva unos meses de sacerdote. Recuerda a sus compañeros universitarios... y los quiere

1. - Ofrecer el testimonio de la vitalidad renovadora de la Iglesia dando respuesta a los grandes problemas del hombre actual. Y ello a través del testimonio de una renovación interna de la vida, de estructuras e instituciones, y de un açercamiento a los hermanos separados.

2. - El contacto y conocimiento entre los Padres Conciliares y la clara conciencia de esos problemas, ahondada por el impacto producido en las zonas "centrales" de la Iglesia por su periferia, la que está en contacto más directo con aquellos problemas.

3. - Impresionar, a secas, el Card. Ottaviani. Gustar el Card. Bea, Alfrinks.

Ramón es un simpático sacerdote de Galicia. - Como buen escriturista teníamos miedo que no nos contestara en hebreo.

1. - Hacer que tomen cauce oficial y autorizado estas palpitaciones nuevas y múltiples que se acumulan en el flujo vital de la Iglesia.

2. - Los Padres "han tomado el pulso" y calibrado esas palpitaciones.

3. - El Card. Lercaro. Encarna, para mí, ese triple aspecto en el que se basará la renovación conciliar: Liturgia-Biblia-Pastoral. Su figura es positiva, original y moderna.

Demetrio empieza a saborear su sacerdocio. - Está abierto a todo. Se interesa por todos los grandes problemas. Estudia y vive la Liturgia.

1. - Un retorno a las fuentes de la primitiva Comunidad: Biblia, Padres y Liturgia.
- Un triple diálogo con los fieles, los hermanos separados y el mundo y su cultura actual.

2. - Rechazar ciertos anacronismos.
- El contacto de todo el Episcopado; apertura a la realidad Ecuménica.

3. - El Santo Padre, los Cards. Suenens y Bea.

Isaac es andaluz. Simpático. Serio. Conoce muy bien los problemas sociales de su tierra. Estudia con afición sociología.

1. - Un intento excepcional de la Iglesia "Sacramentum unitatis". Una Catolicidad concreta y al ritmo de los tiempos. Una Apostolicidad limpia de escorias, de tiempos...

2. - Despertar en los representantes Jerárquicos de la Iglesia una mayor conciencia de unidad (que no es estanqueza), de santidad (que es simplicidad sin conformismos), de catolicidad (que no es diocesanismo) de Apostolicidad.

3. - El Card. Bea.

"Don Primitivo" es ya un sacerdote de experiencia. Su figura impone respeto. Lleva unos años de párroco. Es una institución en el Colegio.

1. - Presentar a la humanidad una Iglesia consciente de su divina misión de Madre, que posee los medios para salvar a todos los hombres y que siente una gran inquietud hasta conseguirlo.

2. - Una mayor comprensión y compenetración entre el mundo católico y no católico.

3. - Supuesto el Papa, la del Card. Bea.

Antonio lleva ya años de sacerdote. Conoce bien los archivos de Castilla. Ahora es lector asíduo de los incunables vaticanos. Es su vocación.

1. - Vigorizar la doctrina de Cristo y de su Iglesia y actualizarla.

2. - Conocimiento mútuo de las diversas corrientes de esta doctrina y la forma de quererla actualizar.

3. - El Papa, quien dejando libertad de expresión y existiendo, a veces, oposición entre los Padres, - se ha constituído el eje del Concilio.

Juan es un buen entonador. Artista. Conoce -- bien alguna parroquia de Tarragona. Le interesan enormemente los temas bíblicos.

1. - Facilitar el camino para que el Evangelio pueda ser más amado y vivido.

2. - Reunir las fuerzas quitando prejuicios y poniendo en evidencia los instrumentos que ya no sirven.

3. - El Card. Bea.

Julio desea proyectar toda su experiencia pastoral en el estudio del Derecho. Conoce bien la parroquia. Ponderado.

1. - "Agiornamento" del mensaje y de las estructuras de la Iglesia.

2. - Algo previo muy importante: una visión comprensiva y abierta de los problemas de toda la Iglesia, fruto del contacto de los Padres.

3. - El Card. Bea.

José es ya un sacerdote maduro. Es señor del tiempo. No pierde un instante. Práctico. Buen canonista.

1. - Estudio amoroso y detenido de la Iglesia. Aplicación de sus métodos al tiempo y ambientes.

2. - Espíritu de colaboración para la unidad.

3. - Los Card. Bea, Liénart, Alfrinks, Suenens, Koening...

Marcelino conoce bien los problemas del seminario. Es un superior muy joven. Defiende al Bíblico del más pequeño reproche.

1. - La puesta al día de la Iglesia.
- El rejuvenecimiento de las estructuras.

2. - Conseguir la atención de todo el mundo hacia la Iglesia Católica.

3. - Los Card. Bea, Lienart, Frings, Suenens....

Santiago ha terminado ya sus estudios en teología, pastoral y radio-televisión. El tema de la tesis que ahora escribe resume sus preocupaciones como sacerdote del siglo XX: "La adaptación del mensaje cristiano al hombre de hoy"

1. - Una revisión en el concepto, diríamos, teórico, de Iglesia y en su proyección práctica,

2. - El hecho de haber admitido el primer esquema que correspondió a la Liturgia por total unanimidad, me parece lo más importante conseguido en esta primera etapa. No por los puntos concretos que este esquema encierra, principalmente, sino porque admitiendo el proemio y sus capítulos, los Padres conciliares han manifestado su deseo serio de buscar aquella revisión aludida.

3. - El Card. Lercaro, quien tiene a su favor la organización pastoral-litúrgica de su diócesis como uno de los esfuerzos mejor cristalizados.

Luis lleva sólo unos meses en Roma. Conoce bien los seminarios. Encuentra en la Biblioteca el libro que necesitas. Será un buen escritu rista.

1. - La "puesta al día" de la Iglesia para que los hombres no la contemplen como una figura versallesca.

2. - Suscitar interés y destruir escepticismos entre los hombres mismos de la Iglesia -léase curas-. O, si se prefiere, recordarles que, a pesar de sus cálculos, el Espíritu sigue existiendo.

3. - Aparte de la "figura del Concilio", Juan XXIII, la del Card. Bea, por haber vivido en el anonimato y ser tan humilde que no ha tenido miedo a enfrentarse por la verdad.

- - - - - - - - -

Nada más. Se sabe que algunos Padres Conciliares no tenían tiempo suficiente para exponer toda su intervención. Eran solo unos minutos. Aquí ha sucedido algo parecido. Todos estos "padres conciliares" presentados tenían un espacio limitado para contestar. No han podido dar todo su mensaje, exponer sus deseos y pareceres. Pero, sin duda, habrán contribuído a darnos una vigencia de esta fase del Concilio Vaticano II.

L. Martínez

Adsumus

(Oració que es resa en començar cada una de les sessions del Concili).

Aquí ens teniu, Diví Esperit, apesarats pel pes del pecat, pero reunits especialment en el vostre Nom. Veniu i quedeu-vos amb nosaltres. Digneu-vos purificar els nostres cors. Ensenyeu-nos que hem de fer, on hem d'anar, i mostreu-nos que hem d'acomplir per tal que, amb la vostra ajuda, aconseguim agradar-vos en totes les coses.

Sigueu el nostre únic conseller i l'únic que determini els nostres judicis, Vós a qui amb el Pare i el Fill donem el nom gloriós de Déu. No permeteu que siguem pertorbadors de la justícia. Vós que estimeu la suma equitat. Que la ignorancia no ens porti a l'error, ni la parcialitat ens doblegui, ni l'interes o el partidisme ens corrompin. Ans, uniu-nos a Vós per la vostra gracia, a fi que siguem en Vós una sola cosa i en res no ens allunyem de la veritat.

Així com ens hem aplegat en el vostre Nom, abracem la justícia, amb el tacte de la bondat, perque ara les nostres paraules no desdiguin mai de Vós, i després aconseguim per les bones obres, el premi etern.

MULTICOP-BARCELONA